

1

‘En morgen beginnen, anders komt het er nooit van. Het is dan weekend en ik heb er alle tijd voor.’

Met de echo van haar eigen woorden nog in haar hoofd werd Tienke Prunel op een zaterdagochtend in februari wakker. Ze had ze de vorige avond inderdaad nogal krachtadig uitgesproken, in het donker van haar autootje op de terugweg naar huis. Haar vastbeslotenheid klonk erin door, zonder een spoortje twijfel.

Wonderlijk dat ze opeens zo absoluut zeker van zichzelf was, en simpelweg door wat ze in het sportcafé van de tennishal twee vrouwen aan het tafeltje naast dat van haar tegen elkaar had horen zeggen.

Hoe bestond het, want het was eigenlijk een gesprekje van niks. Lekenpraat op zijn best, of nog eerder roddelen. Maar het trof Tienke recht in haar hart. Misschien omdat het toen net het juiste moment was voor dergelijke woorden?

‘Dat ze alles zo uitgebreid en goed probeert te doen, is denk ik allemaal onzekerheid,’ had de ene vrouw gezegd. ‘Ze probeert fouten uit te sluiten. Misschien is het wel faalangst, ik weet het niet.’

De andere vrouw opperde dat het ook best een gebrek aan durf kon zijn, en daardoor een te grote voorzichtigheid. ‘Ze is natuurlijk altijd erg beschermd geweest door haar man en ze liet zich alles aanleunen.

Erg assertief vond ik haar niet. Een beetje type angsthaas. Wat vind jij?’

De andere vrouw had bevestigend geknikt. ‘Maar dan is het juist moedig dat ze het probeert,’ redeneerde ze. ‘Je kunt wel kritiek hebben op dat perfectionistische van haar, maar ze doet het wel! En het zal heus niet van een leien dakje gegaan zijn. Daarom: petje af, hoor.’

Knal! In de roos!

In één klap snapte Tienke waarom ze deed zoals ze deed en altijd gedaan had. Er was geen twijfel mogelijk: ze deed alles zo goed omdat ze van binnen onzeker was.

Ze was bang om fouten te maken en uitgelachen te worden.

Ze had Erik de koers van hun levens laten bepalen.

Ze liet zich de dingen aanleunen, en assertief was ze pas geworden in haar baan – dankzij Het Wijze Boek...

Logisch met zo’n autoritaire vader en drie even autoritaire oudere broers, was er nog door haar heen geflitst. Logisch ook door die opvliegers en dat trillende van de overgang, en...

Maar toen liepen Lucy en Melanie al in hun tenniskleren op haar af; ze was met een lachend gezicht opgestaan en had automatisch haar racket van de vloer opgepakt. Zodoende kon ze er pas weer over doordenken in de auto, op de terugweg naar huis.

Wel waren er op het ritme van de ballen die ze oversloeg allerlei losse en onafgemaakte zinnen door haar heen gegaan. Vaak gespannen.

Hyperventilatie, maar nooit in een vliegtuig. Controle.

Nam verantwoordelijkheid ernstig. Liet Erik de kastanjes uit het vuur halen. Pedro, zó chaotisch, dan moet je toch wel de teugels aanhalen? De kinderen in Nederland, dat heen-en-weergevlieg. Misschien gewoon een nerveus type. Hormonen. Ook nog te dik. Gelukkig was er Het Wijze Boek.

Maar een angsthaas...?

Met één harde mep had ze het winnende punt gemaakt, toevallig toen zij aan de beurt was om alleen tegenover haar tennismaatjes te staan.

Die hadden de bal met open mond van verbazing nagekeken, want Tienke tenniste altijd op z'n janboerenfluitjes. Fanatisme was haar vreemd, in tegenstelling tot Lucy – die wilde bij het tennissen juist haar agressie kwijt, naar eigen zeggen omdat ze zich zo moest beheersen bij het vervaardigen van haar inderdaad ongelooflijk priegelige etsen. Dat hoefde Melanie wel niet bij haar keramiek, maar toch kon die op zijn tijd ook stevig te keer gaan op de baan.

Geen angsthaas, had ze met een uitroep teken erachter gedacht terwijl ze naar het net was gelopen. Maar ik moet er eerst over nadenken en daarom zeg ik er straks bij ons wijntje niets over. Misschien de volgende keer. Mijn eigen bed-and-breakfast... al zo lang over gedroomd! Wat hield me toch steeds tegen?, vroeg ze zich af op de terugrit. Onzekerheid, antwoordde ze in gedachten. Angst om uitgelachen te worden. Uit voorzichtigheid passief blijven.

Maar geen angsthaas. En wel met lef!

En toen kwamen die woorden luid en duidelijk uit haar mond: 'En morgen beginnen, anders komt het er

nooit van. Het is dan weekend en ik heb er alle tijd voor.'

Wat maakten ze haar ruim van binnen! Ze moest erom schateren.

Het was vast nog te vroeg om op te staan. Half acht misschien, want het schemerde. Te vroeg voor een vrije zaterdag. Tienke draaide zich nog eens om. Jammer genoeg draaide haar voornemen van de vorige avond met haar mee. Ze moest aan de slag, zei het, 'want anders komt het er nooit van'.

Gelukkig maar dat ik er gisteravond niets over tegen Lucy en Melanie heb gezegd, dacht Tienke, want dan zat ik eraan vast. Trouwens, ze reageerden indertijd nogal zuur toen ik over mijn droom van een bed-and-breakfast begon... Was dat nu vorig jaar? Of alweer het jaar daarvoor?

Maar desondanks, dacht ze verder, bleef mijn gevoel onverstoort zeggen dat het een goed te realiseren plan was dat bij me past.

Waarom heb je dan nog niets ten uitvoer gebracht?

Door die vraag in haar gedachten was ze opeens klaarwakker. Ze vouwde haar handen onder haar hoofd en keek door het slaapkamerraam naar de bomen buiten. Sinds Pedro weg was konden 's nachts de gordijnen openblijven. Pedro had ze altijd gesloten willen hebben en vond zelfs een kiertje waar licht door naar binnen viel al irritant.

Maar zij hield ervan om als ze het 's nachts weer zo warm had gehad, een tijdje naar de duisternis buiten en met een beetje geluk de maan en de sterren te

kijken. En om bij het ontwaken meteen te zien of het mooi of lelijk weer was.

Dat was logisch voor een Nederlandse. Maar Pedro was geboren en getogen onder de Spaanse blauwe lucht en wilde gesloten luiken. Waarom zou je 's morgens meteen naar buiten moeten kijken om te weten of de zon scheen? Die scheen! En was het niet nu, dan wel over een uurtje, of de volgende dag. Die zon weerde je juist, om het binnenshuis koel te houden. Punt uit.

Helaas lag dat in Nederland anders, had hij ondervonden, en dat was nog maar een van de vele dingen waaraan hij niet had kunnen wennen. Maar het klimaat was wel een ding waar hij ronduit van gruwde – en dan niet eens zozeer vanwege de vele regen, maar vooral van de wind, die hem onrustig maakte en uit zijn concentratie bracht waardoor hij zijn ideeën en inspiratie bijna letterlijk zag vervliegen.

Ruim twee jaar geleden was hij teruggekeerd naar zijn vaderland. Gelukkig waren ze nog altijd vrienden. Hij was nu een verre vriend – wel iets heel anders dan een nabije, die je maar tegen moest zien te komen, wat nog niet meeviel als je fulltime werkte, laat staan als je reageerde op een aantrekkelijke kennismakingsadvertentie in de krant en de steller je na maanden toch nog erg netjes op de hoogte bracht van het feit dat hij jou niet geselecteerd had uit de lawine van reacties die hij had gekregen...

Wat zou het gezellig zijn geweest om op een zaterdagochtend als deze samen nog wat naar buiten te kijken. Elkaar wat te vertellen over de vorige

avond, zij over haar verrassende winnende punt, hij over... iets leuks... als... noem eens wat...

Ze riep zichzelf tot de orde. Vandaag ging het niet om dromen maar om doen – ook al zag ze daar ondanks haar mooie woorden tegen op. Ze keek hoe laat het was en zag naast de wekker het boek liggen waarin ze voor het slapengaan had liggen lezen.

Het Wijze Boek noemde ze het. Het was nogal beduimd. Ene Ineke had het ooit achtergelaten in een toeristisch huurappartementje in Madrid waarin Pedro en zij logeerden vanwege een bruiloft in zijn familie.

Die Ineke had iets voorin geschreven. ‘Dit boek is met opzet hier achtergelaten’, stond er, ‘opdat het nog meer vrouwen (want mannen lezen deze boeken niet) gelukkiger kan maken.’

Het woord ‘gelukkiger’ was onderstreept, natuurlijk vanwege de eigenlijke titel, die maakte dat Tienke het boek onmiddellijk op de gelezen kranten naast de vuilniszak had gesmeten: ‘Hoe je gelukkiger wordt!’ Stommer kon naar haar mening niet.

Maar bij thuiskomst in Nederland was het boek weer uit hun bagage opgedoken. Pedro had gedacht dat het van haar was, het was immers in het Nederlands geschreven.

Al na het lezen van alleen de hoofdstuktitels wilde Tienke het in de doos met oud papier proppen. Perfectionisme laten varen, opkomen voor jezelf, respect afdwingen, het leven leiden dat bij jou hoort, ontspannen leven door jouw keuze van werk en vrije

tijd – smalend had ze het een handleiding tot egoïsme genoemd.

Maar omdat ze dat sneu vond voor Pedro, die op haar aanwijzingen heel Nederlands en braaf het oud papier sorteerde en aan de weg zette, had ze dat toch maar niet gedaan. En mooi dat ze het boek inmiddels voor de vierde of vijfde maal aan het lezen was en het omgedoopt had tot Het Wijze Boek.

Ze had op een bepaald moment zelfs een memostickertje voorin geplakt met daarop de vijf dingen die ze wilde leren: je gevoel van eigenwaarde versterken; opkomen voor jezelf; je eigen keuzes maken; het leven leiden dat bij jou hoort; tot bloei komen in je werk en carrière. Maar ze paste er wel voor op om het te laten rondslingeren in de huiskamer, en als een van de kinderen kwam logeren borg ze het diep in de la van haar nachtkastje.

In Madrid al lieten een paar bladzijden ervan los en nu hing ook de rug uit zijn verband. Ze had op internet naar een nieuw exemplaar gezocht, maar geen enkele zoekmachine kon 'm vinden; wel was er een dertigtal Nederlandse titels op het scherm gekomen met 'gelukkiger' in de titel.

Nu ging haar blik van het boek naar buiten om tussen de kale takken van de bomen door te peilen of het soms regende. Dat deed het. Het weer werkte dus mee om de rommel op te ruimen die na Pedro's vertrek in het atelier was achtergebleven. De eerste stap kon genomen worden, in het atelier immers moesten de twee bed-and-breakfastkamers komen die haar voor ogen stonden.

Nog een kwartiertje mocht ze van zichzelf in bed blijven, het was tenslotte zaterdag. Maar haar geweten dacht er helaas anders over. Het stelde schooljufachtig vast dat een mens als hij iets wilde simpelweg aan de slag moet gaan en dat ene Tienke Prunel daarop geen uitzondering vormde.

Als ze nu eens eerst die rommel uit het atelier verzamelde en naar het afvaldepot bij de stad bracht, adviseerde het behulpzaam. Dan zou ze overzicht krijgen en kon ze beoordelen of het misschien raadzaam was om het op één meer dan royale logeerkamer te houden; in dat geval konden het oude toilet en keukenblok erin blijven. Ook was dan beter in te schatten of het hok waarin Pedro destijds zijn schildersmaterialen had opgeslagen, misschien groot genoeg was om als entree te dienen voor twee logeerkamers. En hoeveel radiatoren zouden er dan moeten worden verplaatst?

Glashelder werd Tienkes hoofd ervan. Ze propte het ongebruikte hoofdkussen van de andere bedhelft onder het hare om beter naar buiten te kunnen kijken, en moest ineens weer terugdenken aan die ene keer dat ze in een eetcafé in de stad over haar toen nog o zo vage plannen had verteld aan Lucy en Melanie.

‘Goh, dat bespaart jou tegen Pedro te moeten zeggen dat hij niet welkom is in jouw bed als hij in Nederland galeries en relaties bezoekt,’ had Lucy nog krenig opgemerkt. ‘Hij kan keurig in de bed-and-breakfast.’

‘Maar uitsluitend en alleen tegen het volle tarief!’ had Melanie er vinnig aan toegevoegd.

‘Nee, nee,’ had ze geprotesteerd. ‘Dat verdient Pedro niet. Het is verdrietig dat het zo gelopen is, maar...’

‘Hij bedonderde je anders wel lelijk. Zogenaamd bij familie logeren, terwijl hij al comfortabel geïnstalleerd was bij zijn vriendin...’

‘Tets wat ik hem nu niet meer kwalijk neem!’ had ze uitgeroepen. ‘Het is zoals het is. Pedro kon hier niet aarden, net zoals mij dat in Spanje niet lukte, en hij is nu eenmaal een vrouwenman. We verwijten elkaar niets, we zijn vrienden. Er kwam hier geen behoorlijk schilderij meer uit zijn handen, terwijl hij daar meteen weer opbloeide. Ja, echt, we zijn nog altijd goede vrienden. En ik ben nog altijd welkom in zijn familie en bovendien heeft hij me financieel niet laten zitten. Door hem kan ik in het huis blijven wonen. Ik zie in elk geval een bed-and-breakfast wel zitten, ook al moet er eerst flink wat verbouwd worden en heb ik geen idee of mijn spaargeld wel voldoende is...’

Lucy had toegegeven dat trots en eergevoel Pedro niet ontzegd konden worden. Om de enigszins scherpe constatering van Melanie dat het huis met atelier en de enorme tuin daarvan getuigden, was Tienke net boos aan het worden toen een stoer ogende vent aan een aangrenzende tafel zich naar haar toe boog. Hij verontschuldigde zich voor het meeluisteren, maar hij was een allround klusjesman die zijn klanten het vel bepaald niet over de neus haalde, en of hij zijn 06-nummer aan mevrouw mocht geven.

Maar intussen was ze wel mooi het bierviltje waarop hij het had gekrabbeld kwijtgeraakt...

Daarna had Melanie haar vorsend aangekeken. 'Maar Tienke, denk je echt dat er wat te verdienen valt met een bed-and-breakfast? Ik las laatst in een of ander tijdschrift dat je zo'n gedoetje meer als een hobby moet zien.'

Ze had haar schouders maar opgehaald, niet omdat de verdiensten haar geen zorgen baarden, maar omdat ze niet in de verleiding wilde komen aan haar tennismaatjes te onthullen dat een bed-and-breakfast voor haar veel meer betekenis had – dat het de haalbare verwerkelijking was van haar kinderdroom: een eigen klein hotel.

Onwillekeurig was ze door al die gedachten rechtop in bed gaan zitten. Er trokken regenvlagen langs, maar het slaapkamerraam bleef droog. Dan kwam de wind dus uit het westen, al was dat aan de kale takken niet te merken; zo zonder bladeren bewogen ze amper.

Als de winter zo zacht en regenachtig bleef, zouden de nog nauwelijks zichtbare knoppen aan de takken al snel uitlopen. Dan was de tuin binnen de kortste keren weer hetzelfde paradijs als alle zomers.

Hoe kalmerend had hij gewerkt ...